

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Qiryah ne'emanah

kolel Nevi'im u-khetuvim

Sefer Yehoshu'a

Shelomoh ben Yitshaq

Fyorda, 5565 [1804/1805]

1

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9618

תרגום אשכנזי

יהושע א ב

אייער גאטט איהנן איינגיכט ; דאן קענט איהר אין אייער ערבלאנד צוריק קעהרן אונד דאס בויען וואס אייך משה , דער דינער דעס עויגן , איינ-געעבן , דיסזייטס דעם ירדנ'ס געגען זאנענאוואַנג . (טז) זיין אנט-וואַרטעטן דעם יהושע אונד שפראַכן : אללעס וואס דו-אונס בפיהלסט וואַללען וויר טהון , וואַ דו-אונס היינט שיקסט ווערדן וויר געהן . (יז) פעליג זא וויא וויר משה גהאַרכט , ווערדן וויר אויך דיר גהאַרכן , נור זיין דער עויגע דיין גאט אויך זא מיט דיר , וויא ער מיט משה וואַר . (יח) ווער זיך דינים בפעהלע ווידרועצט , אונד דיין וואַרטן אים מינדעסטן אויפ-טראַגע , ניכט גהאַרכט , זאָלל דעם טאָדס זיין , זיין נור בהערצט אונד טאַפּפּר .

נתן להם וּשְׁבָתָם לְאֶרֶץ יִרְשָׁתְכֶם וּרְשָׁתָם אוֹתָהּ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ : (טז) וַיַּעֲנוּ אֹתוֹ יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֵל-כָּל-אֲשֶׁר תִּשְׁלַחְנוּ גִלְדֶּךָ : (יז) כָּכָל אֲשֶׁר-שָׁמַעְנוּ אֶל-מֹשֶׁה בִּן-נְשָׁמַע אֵלָיִךָ רַק יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כָּאֲשֶׁר הָיָה עִם-מֹשֶׁה : (יח) כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִמְרָה אַחֲפָיִךָ וְלֹא יִשְׁמַע אֶת דְּבָרֶיךָ לְכָל אֲשֶׁר תִּצְוֶנוּ יוֹמָת רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ :

ב (א) יהושע דער זאָהן נון'ס שיקטע פאָן שטים צווייא מענר דיימוליק אלס קונדשאַפּטראַב , מיט פּאַלגנרם אויפּטראַגע : געהט הין , בועהט דאָן לאַנד

ב (א) וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵי-נֹון מִן-הַשְּׁטִיִּים שְׁנַיִם אַנְשִׁים מִרְגְּלִים חֲרָשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אַת

באור

רש"י

את פילד (שמו' ב' ו') . (יח) את פיר , יאמר פה על הדיבור והמאמר (בן מלך) . רק חזק , יכול אפילו לדבר עבירה , ת"ל רק . כן דרשו חז"ל (סנהדרין מ"ט א') . ולפי פשוטו אמרו אל תדאג לנו , נאנו נשמע לכל אשר תצוה , אך עשה גם אתה מה שניכילתך . ב (א) חרש , ת"י צרו , כלומ' צסתר . ולשון רד"ק : לא רצה שידעו כל ישראל בשלחו

השמש . עבר מרחמי של ירדן : (יח) ימרה . יקנט את דברך . ב (א) וישלח יהושע וכו' . על פדמי אני ז"ל שבמקד ימי אבל משה שלחם סהרי למוק ג' ימים שמתו ימי אבל משה עברו את הירדן שמשם אנו למדי' שמת משה ב' אדר בשנת מוכס ל"ג למסר' מיום שעלו מן הירדן בעשור למדש הראשון וע"כ משבתלחו המרגלים לת עברו את הירדן עד יום הפקדו שאמר וישבו שם שלשת ימים עד שבו הירדנים בו כלילם ויעברו ויבאו אל יהושע בן נון

מכילת

י"פ

כמו חלוצים : (יח) את פוד , יאמר פה על הרבור והמאמר : ב (א) חרש , שם כלומר הזהירם שילכו בשתיקה כחרשים שלא ירגישו להם , כמו יתחרשו כל הלילה : (שופטים ט"ז) : זונה , תאר ופרושו מוכרת

יהושע ב

הרגום אשכנזי ד

את־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ וַיִּלְכּוּ
וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זֹנָה וּשְׁמָה
רַחֲבִי וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה : (ב) וַיֹּאמֶר
לְמַלְךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה אַנְשִׁים
בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְחַפֵּר אֶת־הָאָרֶץ : (ג) וַיִּשְׁלַח
מַלְךְ יְרִיחוֹ אֶל־רַחֲבִי לֵאמֹר
הוֹצִיָּאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלֶיךָ
אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבִיתְךָ כִּי לְחַפֵּר
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ : (ד) וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
וַתַּצְפֵּנּוּ וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי

האנשים

רש"י

וישכם יהושע בנקר ויסעו מהשמים הם יום ד' וילינו
שם ערס יעברו כמלא שלא עברו עד יום ה' : חרש .
צרו כך ת"י אמר להם עשו עצמכם כחרשי' כדי שלא
יסתירו דבריהם מסניכס ד"א חרש חרש הטעונו
עצמכם קדרות כדי שתהיו נראין בקדוין ; ורלו את
הארץ ואת יריחו . והלא יריחו בכלל היתה ולמה יצאת
אלא שהיתה קשה כנגד כולם לפי שהיתה יושבת על
הספר וכיוצא בו ויפקדו מעבדי דוד תשעה עשר
איש ועשהאל , והלא עשהאל בכלל היה אלא שהיה
קשה כנגד כולם כיוצא בו והאלך שלמה אהב כשים
כבריות רבות ואת בת פרעה , והלא בת פרעה בכלל
היתה ולמה יצאת שהיתה מחבבה כנגד כולם וכלפי
העל שהטויה' אותה יותר מכולן כך שנוייה בספרי ;
אשה זונה , ת"י פונדקיתא ומוכרת מיני מזון ;
(ב) לחסור , לרגל וכן משם קשר חובל ;
(ד) ותלפנו , יש מקראות מדברים על הדבים
ביחיד לפי שמהרה בהטמכת' ובמקום זה כאלו היה
יחודי : ומ"א ר' תחומאל יש פתק וכלב היו ופנחס
עמד לפניהם ולא דאווהו לפי שהיה כמלאך ד"א
ותלפנו כל אחד ואחד בסכי עצמו ודוגמתו מליכו שמן
וקטור'

לאנד , בואנדרס יריחו . זיא דייזמן
אב , קעהרטן איין אין דאו הוין איינר
גאסטווירטין דיא רחב היס , אונר
לעגטן זיך דא גינדר . (ב) דים ווארד
דעם קעניגע צו יריחו הינטרבראכט ,
מאן זאגטע נעמליך : זיהע , עס זינד
דיזע נאכט לייטע פאן דען קינדרן ישרא'ס
אנגעקאמן דאן לאנד אויסצוקונד=
שאפטן . (ג) דער קעניג שיקטע
זאגלייך דוין צו רחב אונר ליס איהר
זאגן : גיב דיא לייטע הרויס וועלכע
צו דיר געקאמן , דיא נעמליך אין דוין
הוין איינגעקעהרט זינד , דען זיא
זינד געקאמן דאן לאנד אוין צוקונד=
שאפטן . (ד) דאן ווייב האטע אבר
דיא צווייא לייטע בריויס וועגעפיהרט
אונר פֿרבארגן זיא גאב נון צור אנט=
ווארט : עם איזט וואהר , דיא לייטע

באור

זינד

בזלכו ויפקדו , והוא בנטחוכו שיליחו שלם
למען ישגבו וירכיבו לב ישראל בנשורו טובו .
ואת יריחו , נפרט' זונה , שם בבלס
טובה . וי"ת פונדקיתא , והנטיסרד"ק כי
דעתו זוכה ממש , שכן דרכו לתרגם זוכה
פונדקיתא . אמנם גם דרכו לתרגם נפקת
ברא . ואפשר תרגם פה פונדקיתא לכסות
הדבר . ואם הוא כסה מדוע נגלנו אנחנו ?
וישכבו שמה , לא לנו , כי צו בליה יצאו
משם . (ב) לחפור , שורש חפר נשאל אל
התר , כי הוא חוכש וקופר אחרי סתרי
המדינה . (ד) והקח , לקחתם כנר ,
כשהרגשה כי כודע הדבר , ערס צוא שלותי
המלך , ובצואס אמרה את אשר אמרה .
ותצפנו , כל א' וא' בפני עצמו (רש"י) .
ולדעתי

מכלל יופי

מזון : (ב) ויאמר , בפתח המ"ם כמו ותעצר המגפה : (ד) ותצפנו . לא
החביאה שניהם יחד במקום אחר שלא ירגיש עליהם אדם :
(ז) המעברות

וַיִּנְד בַּיּוֹם מִיַּד אֲיִיגְעָקָה־רַט , אִיךְ
וואוסטע אַבר נִיכְט וואָהער זיא וואָרן .
(ה) אַלס דאַן טאַהר גשלאַסן ווערדן
זאַל־ל־טע , עס וואָר שאַן פֿינסטער ,
גינגן דיא לייטע וועג , אִיךְ ווייס אַבר
נִיכְט וואָה־זין . דאַךְ זעצט אִיה־זֶן
אִיילענדס נאָך , אִיה־ר קענט זיא זיכ־ר
אִינהאַלן . (ו) זיא האַטע זיא ברִיִּיטס
אויף דאַן דאַךְ גבראַכט , אִונד דאַ
אִונטער דען פֿלאַכסשטענגל־ן פֿר־
שטעקט , וועלכע זיא דאַזעלכסט
אִויסגשטרייעט האַטע . (ז) דיא
לייטע זעצטן אִיה־זֶן ווירקליך נאָך ,
אויף דעם וועגע צום ירדן ביז אַן דיא
פֿורט , אִונד דאַן טאַהר וואָה־רדע
גשפּערט זאָבאַלד דיא פֿערפֿאַלגריניוּס
וואָרן . (ח) יענע האַטן זיך נאָך
נִיכְט ניררגלענט אַלס רחב צו אִיה־זֶן
אויף דאַן דאַךְ קאַס . (ט) זיא
שפּראַךְ צו דען לייטן : אִיךְ ווייס
דאַס

וַיִּנְד בַּיּוֹם מִיַּד אֲיִיגְעָקָה־רַט , אִיךְ
וואוסטע אַבר נִיכְט וואָהער זיא וואָרן .
(ה) אַלס דאַן טאַהר גשלאַסן ווערדן
זאַל־ל־טע , עס וואָר שאַן פֿינסטער ,
גינגן דיא לייטע וועג , אִיךְ ווייס אַבר
נִיכְט וואָה־זין . דאַךְ זעצט אִיה־זֶן
אִיילענדס נאָך , אִיה־ר קענט זיא זיכ־ר
אִינהאַלן . (ו) זיא האַטע זיא ברִיִּיטס
אויף דאַן דאַךְ גבראַכט , אִונד דאַ
אִונטער דען פֿלאַכסשטענגל־ן פֿר־
שטעקט , וועלכע זיא דאַזעלכסט
אִויסגשטרייעט האַטע . (ז) דיא
לייטע זעצטן אִיה־זֶן ווירקליך נאָך ,
אויף דעם וועגע צום ירדן ביז אַן דיא
פֿורט , אִונד דאַן טאַהר וואָה־רדע
גשפּערט זאָבאַלד דיא פֿערפֿאַלגריניוּס
וואָרן . (ח) יענע האַטן זיך נאָך
נִיכְט ניררגלענט אַלס רחב צו אִיה־זֶן
אויף דאַן דאַךְ קאַס . (ט) זיא
שפּראַךְ צו דען לייטן : אִיךְ ווייס
דאַס

באור

רש"י

וקטור' ישמח לב ולא אמר ישמחו לב: (ו) בפשטי
העין . כנבעוליהן : (ז) על המעברות . מקום
מעבר המים שהיו כבודין שחזרו לאחוריהם א ערבות
מואב והירדן מפסי' בנתי' : והשער סגרו . השוערי' :
(יא) ולא

ולדעתי שער הכתוב ותקח האשה ותכפין את
האנשים , (וכן משמעות בן מלך) ואזה"ו
האמכתי"ו . כו' וזיכו האחד את האחד (ש"ב
י"ד) , שאיננה במקום ה"א לה"פ , כמו
שחזרו קצת , כי בגזרת כל"ה תפול ה"א השורש בנז"ו וי"ו המהפך , כמו ויעש ויבן ,
ונושטעו ויך . (ו) והיא העלחם , למעלה אמר דרך כלל שטמנה אותם , ועתה מנאכר
דרך פרט שהעלת' הגנה כו' . הגגה , ידוע כי הנתיים בימים ההם , ואף כיום הזה
בקצת מדינות המזרח , אין גותיהם משפעות כאלו כ"א משוטחות , ובקין ישכנו גם על
הגג . בפשתי העין , נקרא בן הפשתיים בעודנו בקנה . ונהפך כאן הסומך א הכסמך ,
ושעורו עני הפשתיים , ומלאנו דוגמתו שני תולעת , ותולעת שני . כן פירא רד"ק ובן
מלך . הערובות , ל"כ מוסב על פשתיים , כי הכפרד מומנו והפשטה והשעורה נכתה
(שמו"ט' ל"א) . (ז) דרך הירדן , שהיו סגורין שחזרו לאחוריהם אל ערבות מואב ,
והירדן מפסיק ביניהן (הש"י) . על המעברות , כמו עד , וכן וירכתו על צידו . סגרו ,
מהפעלים שלא נזכר פועלם (אונפרוזהגליכס צייטוואָרט) . והנה סגרו השער
למען לא ימלטו המרגלים אס עודם בעיר , ויתפסו סבוקר ברשותם לנאת את העיר ,
אחרי כאשר יצאו , ענינו כמו אחרי זאת הרודפים , ובנתינת ענין זה נסמך מלת
אחרי . (ח) עליהם , כמו אליהם , וכן וילך לקנה הרמתה על ביתו , שהוא ביתו .
(ט) וכי נמוגו , כמוג לב יושני הארץ . (י) בעברו ויבאו

לְכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נִפְלְאָה
 אִימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נִמְגַו כָּל־
 יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם : (י) כִּי
 שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה
 אֶת־דַּמֵּי יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם
 בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר
 עָשִׂיתֶם לְשָׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי
 אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וְיַלְעוּג
 אֲשֶׁר הִחְרַמְתֶּם אוֹתָם :
 (יא) וְנִשְׁמַע וַיִּמַּס לְבַבְנוּ וְלֹא־
 קָמַח עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם
 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים
 בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ
 מִתַּחַת : (יב) וְעַתָּה הַשְׁבַּע־נָא
 לִי בַיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חֶסֶד
 וְעָשִׂיתֶם גַּם־אֵתָם עִם־בֵּית אָבִי
 חֶסֶד וּנְחִיתֶם לִי אוֹת אֲמַת :

דאס גאט אייך דאז לאנד איינגיבט ,
 שאן איזט אנגסט פאר אייך איכר
 זונס גפאלן , עם צאגן שאן אללע
 איינוואהנר דעם לאנדס פאר אייך .
 (י) וויר האבן גהערט דאס דער
 עוויגע אייערנטוועגן דאז וואס דער
 בינענזעע אויסטראקנן לים , אלס
 איהר אויס מצרים גצאגן , אונד וויא
 איהר פרפאהרן מיט דען צווייא קעניגן
 פאן אמרי , סיחן אונד עוג יענזייטס
 דעם ירדנ'ס , וויא איהר זיא צוגרונד
 גריכטט האבט . (יא) וויר פרנאמן
 דיוס אונד אונזרע דערפן שמאלצן ,
 אללעס פרלאהר דען מוהט פאר אייך .
 זין דער טאהט , נור דער עוויגע
 אייער גאט איזט אבן אים הימל ,
 אונד אונטן אויף דער ערדע .
 (יב) שוועהרט מיר האך ביים עוויגן ,
 דא איך אייך גוואנגרהייט ערצייגט ,
 דאס אויך איהר איינסט מיינר פאמיליע
 גוואגן זיין וואללט , אונד געכט מיר
 הירויה איין אונטריגליכס צייכן .
 (יג) פרשאנט נעמליך מיינן פאטר
 מיינע

(יג) וְהִחִיתֶם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי

ואת

באור

רש"י

(י) בעבר הירדן , צענד האסרת , כי
 עתה ביריחו הס עומדים . ההרמתם , ת"י
 גמרתין , וכן יאמר כל"א (דען צאר אויס
 מאכן . (יב) אות אמת , כל דבר אשר
 על ידו יודע , דבר זולמו יקרא אות . ידענו כי לפני
 אות לזכר השבעה או הצרית התי' : כן מלאכו את קשתי
 עולם (בראשית ט' ט"ז) , גם את שבע כנשות תקח
 וכן עד הגל הזה דיעקב ודומיהם . ובאזנינו ספרו
 דבר או בהשבעם שבעה לזולתם , נתנו דבר לאות ,
 וזוה עס המקבל אורו מנטחו שלא
 ימל

(א) ולא קמה עוד רוח . אפי' לשכב עם אשה
 אמרו אין לך כל שר וכניד שלא בחאל רחב הזונה ונת
 עשר שנים היתה כשיאלו ישראל ממגדים וזתה כל
 מ' שנה : (ב) אות אמת . שתעשו כשתבאו
 ומכשו

מכלל יופי

(ז) המעברות , בשוא מגורה מעבר בצירי ואם לא נמצא : (יד) חגידו , הראשון בולין כנגדה

יהושע ב

מיינע מוטר , ברירה אונג שוועסטרו
 זאמט אללעס איהריגן , אונד בפדויט
 זונס פאם טאדע . (יד) דיא מענג
 אנטווארטעטן : וויר פרכירגן אונור
 לעבן פיר דאז אייריגע , וואפערן איהר
 אונד פארהאבן ניכט פראטעט , אונד
 גיבט דער עוויגע אונס דאז לאנד , זא
 וואלן וויר דיר גוואנגהייט אונד טרייע
 ערצייגן . (טו) זיא לויס זיא הירויף
 אן איינעם זיילע דורכ'ס פענסטר הינאב ,
 דען איהר היין וואר אן דער שטאט
 בויער , זא דאס זיא גלייכזאם אין דער
 מויעה וואהנטע . (טז) אונד שפראך

וְאֶת־אָחִי וְאֶת־אֲחֹתַי וְאֶת־כָּל־
 אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־
 נַפְשֵׁינוּ מִמּוֹת : (יד) וַיֹּאמְרוּ
 לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתִּיכֶם
 לְמוֹת אִם לֹא תַגִּידוּ אֶת־דְּבָרֵינוּ
 זֶה וְהָיָה בְּתַת יְהוָה לָנוּ אֶת־
 הָאָרֶץ וְעַשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וְאֱמֶת :
 (טו) וְהוֹרְדִם בְּחָבֵל בְּעַד הַחֲלוֹן
 כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוּמָה וּבִזְמַנָּה
 הִיא יוֹשֶׁבֶת : (טז) וַהֲאָמַר לָהֶם

באור

רשי ההרה

יחל הנותן דברו . ובאשרית הימים בהראות
 את האות , מדי ראותם זכרו את אשר דברו
 ויעשה כמשפט . והי' להם האותות במקום
 שטרות שלטו , כי לא היתה מלאכת הכתיבה
 נסובה אלכל . ואין ספק כי לתכלית זאת נקשה גם רחב אות ממרגלים . אמת , כאן
 היפך הכוזב . ועיין בבאור (בראש' כ"ד מ"ח) , ואמרה תנו לי אות אשר על ידו אדע שאין
 תוסלתי , להכיל עם בית אבי , נכונה , כ"א תקום ותהי' באמת . (יד) נפשינו
 תחתיכם , נמסר עמנו למות תחתיכם , למי שירצה להמית אתכם (רד"ק) . הגידו ,
 הראשון בוי' כנגדה וכנגד בית אבי , כי אי אפשר שלא הי' גם עמה מבית אבי , והשני
 כנגדה (הכ"ל) . וכל הטעם , כי כל זמן שהיו בביתה היו יראים להגלות מאחד מאבני
 ביתה , כי ודאי לא ישנה ימיה בבית , ואי אפשר שלא הרגישו בדבר , ע"כ אמרו
 תגידו . אך משיבאו והיו חוק לעיר , בטח לבס וכשירה אך דאנתם פן תגלה דבר האות גם
 לאשר היושב בקיר החומה , ויכיל גם הוא , והתורה אמרה לא תקי' כל נשמה , (ועל
 הסויות רחב כבר אמרו ז"ל מה שאמרו) , וזאת לא ידע איש זולתה להגיד . כי לבדה היתה
 בדברס אתה . ויהי' א"כ פי' הראשון אס תגידו שבאנו לרגל את הארץ , והשני לא תגידו
 את דבר האות וכן תרגמתי . (טו) וחורידם , לפי הכתוב לפנינו הורדתם תחיל' ואת' כ דברה
 אתם , וא"כ איך לא יראה לדבר אתם בעד החלון פן ישמעו שכניה ? או כאשר כי ירדה
 גם היא בחבל ? ולולי יראתי להגיד חדשות , הייתי אומר כי ותאמר להם קוד' הורד אותם ,
 ואשר הורדתני (להלן פ' י"ח) זמן מורכב הוא מעתיד ועבר , ותרגמו (ווירסט
 הינאוונטער געלאסען האבען) . (גם לא יתנגד זה אל אשר אמרתי על מלת תגידו , כי
 לעולם לא ידע אנוש זולתה דבר האות) . אמנם לא נתקדש בתרגומנו בלתי לצורך גדול .
 ובחומה היא יושבת , פי' נדמה כאלו בחומה היתה יושבת , כי הי' ביתה בעובי
 קיר החומה . (טז) ההרה , בין ירמו

ומכנסו את דעור שתכירו האות ותחוננו :
 (טז) ותורידם בחבל בעד החלון . בלותו חבל
 ותנוו היו הנואפים עולים אליה אמרה רבש"ע באלו
 טעמתי באלו תמחול לי : (טז) עד שוב הרדפתי .
 כנכסה

מכלל ירפי

לירדן

כנגדה וכנגד בית אביה והשני ביור כנגדה : (טז) ונחנתם . שרשו חכה :
 שב

יהושע ב

חרגום אשכנז ו

הַהֲרִירָה לָכֹה פֶּן־יִפְגְּעוּ בְּכֶם
הַרְדְּפִים וְנִחַבְתֶּם שְׂמֵה שְׁלֹשֶׁת
יָמִים עַד שֶׁב הַרְדְּפִים וְאַחַר
תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם : (יז) וַיֹּאמְרוּ
אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נְקִים אֲנַחְנוּ
מִשְׁבַּעְתְּךָ הַזֶּה אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ :
(יח) הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בְּאֶרֶץ
אֶת־תְּקוֹת חוּט הַיְשָׁנִי הַזֶּה
הַקְּשָׁרִי בַחֲלוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדֵתָנוּ
בּוֹ וְאֶת־אֲבִיךָ וְאֶת־אִמְךָ וְאֶת־
אֶחָיִךְ וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִיךָ
תֹּאסֵפִי אִיךָ הַבֵּיתָה : (יט) וְהָיָה
כָּל־אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדֹּלְתֵי בֵיתְךָ
הַחוּצָה דָּמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְאֲנַחְנוּ
נְקִים וְכָל־אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתְּךָ בַּבַּיִת

רש"י דמו

בכח נה דוח הקדש שישובו לסוף שלשה ימים :
(יז) נקים אכחנו . הרי אכנו תולין הדבר בך .
לעשות האות הזה : (יח) את תקות חוט השני .
לשון קו וחבל : (יט) דמו בראשו . עון הריגתו
על

צו איהנו : געהט נאך דעם גבירגע צו ,
דיא פֿרפֿאלגר קענטן אייך זאנסט
בגענגן , האלטט אייך דארט דרייא
טאגע פֿרכאָרגן , ביז דיא פֿרפֿאלגר
צוריק זינד , אלסדען קענט איהר אייערס
וועגס געהן . (יז) דיא מענר שפראכֿן
נון צו איהר : וויר זינד (אין פֿאלגנדן
פֿעללן) פֿרייא פֿאָן דיזס דיזנס שווארע ,
וואָמיט דוא אונס בשוואַרן האַזט .
(יח) זיהע ! וויר זינד שאָן אים אַנצונג
אין דאָז לאַנד צו קאָמן . בונדע דאָ
דער דינע ראַטפֿעדנע שנור אן דאָז
פֿענסטר , וואָרויך דוא אונס העראַבֿ
גלאַזען ; דייגען פֿאַטר , דיינע מוטער ,
דיינע ברידר , איברדאָיפט דיינע
גאַנצע פֿעטרליכע פֿאַמיליע , פֿערזאַמלע
צו דיך אינ'ס הויז . (יט) ווער נון אַלס
דאָן פֿאַר דיינע הויזטיר הינזיס געהט ,
דער האַט זיינן טאָד זיך זעלבזט צוגאַנגן ,
אונד וויר זינד שולדלאָז ; ווער אַבר
בייאַ דיך אים הויזע בלייבט , דעסן
בלוטשולד

באור

לירדן אינ'זום הר נמלא , רק צמערב העיר
זיכה וזין העי הרים גבוהים ושוממים ,
(ואפשר כי זה המדבר הנזכר להלן ח' ט"ו) ,
זס היו צמחים שלא יפגשו הרודפים , כי
הם בקשו דרך הירדן . (יז) נקים , חסר יו"ד הכתוב , והכתובה היא לה"פ , וכדגשה
כמו יו"ד עניים , והם בשל נחתיים . ופיהוש בתנאי זה אגמנו נקים (מרדק) . הוזה ,
לעולם לשון זכר , ופ"י . כאן מדבר שנועתך הזה (בן מלך) . השבעתנו ,
הראוי השבעתנו , ואמרונשטנה הסיר"ק לקמ"ן צענור ההפסק . (יח) הנה אנחנו ,
לפי הכחת הטעמים איכנו דבק עם את תקות חוט , (כי מלת בארץ נטעם
מפסיק) פ"א אל והי' כל אשר ינא בפסוק הנא . והמאמר בינתיים כמו מאמה עוכב .
או אפשר , מאמר הנכ אכחנו כמו הקדמה לנא , והכוונה , הכנו מוכנים לנא בארץ ולא
יארכו הימים , לכן תעשי באופן שתכל , וזה , את תקות כו' . וכן תרגמתי . תקות ,
לשון קו וחבל (רש"י) . הורדתני , הראוי הורדתני . (יט) דמו בראשו , קיטוליה
ברשיה , הוא צעמו גרס לו מיתמו . דמו בראשנו , עון הריגתו תהא
בראשנו

מכלל יופי

שב , בחולם : (יח) תקות חוט , מענין קו ומוכוס' ונסמך תקות אל חוט כמו אדמת
עפר

זלמז (ז)

הרגום אשכנזי

יהושע ב ג

בלוטשולד קאמע אויף אונס , ווען האנד
אן איהן גלענט ווירד . (כ) ווען דוא
פערנר דיזע אונזרע אכרעדע פדרעטוט ,
זא זינד וויר פרייא פאן דיינס שווארע
וואמיט דוא אונס בשוואהרן .
(כא) זיא אנטווארטטע : עז זייא
וויא איהר גשפראכן . זיא ענטליס זיא
הידוויף , אונד זאכאלד זיא פארט
ווארן , באנד ויזא דיא ראטפעדנע
שנור אן דאז פענסטר . (כב) דיא
לייטע רייזטן אלזא , קאמן אן דאז
גבירגע , אונד הילטן זיך דא דרייא
טאגע אויף , ביז דיא פראבלגר צוריק
זיין קאנטן . דיזע האטן דיא גאנצע
שטראסע אויסגשפעהט , אונד ניכטס
געוונן . (כג) דיא ביידן מענר גינגן
זאדען פאם גבירגע הראב , זעצטן איכר
דען ירדן , קאמן צו יהושע זאהן נון ,
אונד ערצעהלטן אלעס וואז איהנן
געענטט וואר . (כד) אויך שפראכן
זיא צו יהושע : ווארליך ! דער עוויגע
האט אונס דאז גאנצע לאנד פרייז
געגעבן , עס צאגן שאן אללע איינע
וואהנר פאר אונס .

ג (א) יהושע מאכטע זיך דעס
מארגנס פריע אויף , לויס פאן
שטים אויפברעכן , אונד זיא קאמן ביז
צום ירדן , נעמליך ער אונד גאנץ
ישראל . היר מאכטן זיא נאכטלאגד
באור בפאר

דמו בראשנו אסיד תהיהבו :
(כ) ואם תגידו את דברנו זה
והיינו נקים משבעתך אשר
השבעתנו : (כא) והואמר
בדבריכם כן הוא ותשלחם
וילכו ותקשר את תקות השני
בחלון : (כב) וילכו ויבאו ההרה
וישבו שם שלשת ימים עד
שבו הרדפים ויבקשו הרדפים
בכל הדרך ולא מצאו :
(כג) וישבו שני האנשים וירדו
מהר ועברו ויבאו אל יהושע
בן נון ויספרו לו את כל
המצאות אותם : (כד) ויאמר
אל יהושע בן נתן יהוה בידנו
את כל הארץ וגם נמנו כל
ישיבי הארץ מפנינו :
ג (א) וישכם יהושע בבקר
ויסעו מהשמים ויבאו עד
הירדן הוא וכל בני ישראל
רשי וילנו

על דאזו מהא כי הוא ינרוס מימתו . דמו בראשנו .
עון הדינתו מהא עליו : (כג) ויעברו את הירדן :
ג (ג) והלכתם

בראשנו . (כ) דברנו זה , דבר האות ,
כאשר פירשתי . (כא) ותקשרו , מיד , כי
בקרב ימים יבואו בארץ , כאשר אמרו
המרגלי הכה אנחנו באים , ואין כחן להתרשל בדבר ,
נחן , אסרי אספרו לו כל המוצאות הנטיחו אותי כי נתן כו' . ומלת כי לאמת הדבר .

מכלל יופי ג (ב) שלשת

עפר : (כב) ער שבו , המלה הואת אצל עבר או עתיד תבוא כחסרון אשר :
ג (ד) ובינו

וילכו
מקצ
הש
(ג)
ברא
אלי
אתו
והל
יהי
אמר
למע
אשו
ג
היה
והאר
תחלה
עמרו
מקומו
(ד)
כמו
ארכו
למה
כך
לדי
על
מק
ילכו
כ"ש
ג'
צ'ה
צ'ע
ג